

2021 Klimaatcommitment Nederlandse vermogensbeheerders



De Nederlandse financiële sector (banken, pensioenfondsen, vermogensbeheerders en verzekeraars) draagt volop bij aan het tegengaan van klimaatverandering. De overheid heeft als doel om de broeikasgasuitstoot in 2030 met 49% te verminderen ten opzichte van 1990. Om hier aan bij te dragen hebben 54 financiële instellingen zich gecommitteerd om vanaf dit jaar te rapporteren over de klimaatimpact van hun relevante financieringen en beleggingen. Bovendien zullen financiële instellingen uiterlijk in 2022 hun actieplannen, inclusief reductiedoelstellingen, voor 2030 bekend maken om bij te dragen aan het akkoord van Parijs.

[BEKIJK DE VOORBEELDEN](#) →

Het Klimaatcommitment is in 2019 ondertekend door ongeveer 15 vermogensbeheerders, die in Nederland actief zijn. In deze publicatie is te lezen hoe zes verschillende vermogensbeheerders omgaan met het Klimaatcommitment.

Vermogensbeheerders beheren de beleggingen van hun klanten, maar zijn er niet de eigenaar van. Hun klanten hebben daarom in veel gevallen een doorslaggevende stem in de keuze van hun beleggingen. De klanten van vermogensbeheerders zijn erg divers. Het betreft institutionele partijen zoals pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen, maar er zijn ook vermogensbeheerders die met name particuliere beleggers als klanten hebben.

In het kader van het Klimaatcommitment ondersteunen vermogensbeheerders hun institutionele klanten onder andere met het rapporteren van het CO₂-gehalte van hun beleggingen. Daarnaast kunnen zij hun klanten adviseren over actieplannen en reductiedoelstellingen. Vermogensbeheerders kunnen ook bedrijven aanspreken over hun klimaatbeleid of stemmen bij aandeelhoudersvergaderingen.

De overgrote meerderheid van de beleggingen die asset managers beheren zijn investeringen in buitenlandse aandelen, (staats)obligaties, projecten of onroerend goed. De reden hiervoor is dat hun klanten voldoende geografische spreiding van hun beleggingen willen. Daardoor is het Nederlandse Klimaatakkoord niet de enige relevante factor voor het klimaatbeleid van hun klanten. De transitiepaden buiten Europa zijn vaak anders dan de Europese Green Deal-ambitie.

Bij het bekendmaken van hun reductiedoelstellingen en -plannen in 2022, dient rekening gehouden te worden met deze internationale, wereldwijde

context. Dat neemt niet weg dat veel vermogensbeheerders de urgentie zien om de beleggingsportefeuilles van hun klanten in lijn te brengen met de doelstellingen uit het Akkoord van Parijs zodat de opwarming van de aarde beperkt blijft.

Aegon Asset Management

Aegon AM neemt ESG factoren op in haar investeringsproces. Hierdoor kan beter worden omgegaan met risico's en kansen. Aegon AM doet dit systematisch met financieel-materiele factoren waaronder klimaatverandering. Klimaatverandering is een direct aandachtspunt voor de lange termijn waardeontwikkeling van onze investeringen. Daarom spreekt Aegon AM de ondernemingen waarin zij investeert aan op de omgang met klimaatverandering. In voorkomende gevallen maakt Aegon AM ook gebruik van haar rechten als aandeelhouder om invloed uit te oefenen op het beleid en bestuur van ondernemingen. En om zo, via actief aandeelhouderschap, klimaatverandering een prominent onderdeel te laten zijn van het ondernemingsbeleid.

Als ondertekenaar van het klimaatcommitment heeft Aegon AM Nederland (AIM BV) haar Nederlandse klanten geholpen met het verkrijgen van inzicht in de CO₂-voetafdruk van hun beleggingen en met het ondersteunen van hun klimaatambities. Aegon AM heeft hiervoor ondernemingen direct aangesproken op hoe wordt omgegaan met klimaatvraagstukken.

Ook is met andere investeerders samengewerkt om zo gezamenlijk ondernemingen en relevante toezichthouders aan te spreken. Onderstaande enkele voorbeelden waar Aegon AM aan heeft bijgedragen.

- **Climate Action 100+** Aegon AM is lid van Climate Action 100+, een initiatief van investeerders om de grootste broeikasgas uitstotende bedrijven ter wereld aan te zetten om de uitstoot van broeikasgasemissies en klimaatverandering tegen te gaan. Onder co-leiderschap van Aegon AM hebben twee relevante bedrijven zich gecommitteerd aan een 'Net-Zero' doelstelling voor hun emissies in uiterlijk 2050 en het behalen van goede resultaten in de CA100+ benchmark.
- **ArcelorMittal** Het bedrijf heeft zich gecommitteerd aan 'Net-Zero GHG emissions by 2050' en heeft hierbij duidelijke tussenliggende reductiedoelstellingen. Het bedrijf heeft haar Europese doelstellingen verhoogd naar 35% CO₂-equivalente reductie in 2030, heeft nieuwe CO₂-arme technologieën geïntroduceerd in Duitsland en Spanje en werkt samen met het Science Based Targets initiatief aan de ontwikkeling van voor de staalsector passende reductiedoelstellingen.
- **E.ON** Het bedrijf heeft aangekondigd om in 2040 klimaatneutraal te zijn. Het doel is om een reductie van 75% van de scope 1 en 2 emissies in 2030 te realiseren en 100% in 2040. De scope 3 broeikasgasemissies –meer dan 50% van de emissies van E.ON – moeten met 50% zijn afgenomen in 2030 en uiteindelijk met 100% in 2050. E.ON gaat verder haar beloningsstructuur koppelen aan haar klimaatdoelstellingen.

Naast het aanspreken van bedrijven op het klimaatbeleid, heeft Aegon AM ook haar stemgedrag en bijdrage aan aandeelhouderresoluties ingezet op aandeelhoudersvergadering. Dit om zo een ambitieuzere aanpak van emissiereductie en het tegengaan van klimaatverandering te stimuleren.

- **Follow This** Dit initiatief heeft diverse aandeelhouderresoluties ingediend bij Europese en Amerikaanse olie- en gasbedrijven. De resoluties waren gericht op het ontwikkelen en implementeren van klimaatstrategieën die de emissiereductiedoelstellingen van het Parijse Klimaatakkoord ondersteunen.

- **Klimaatresoluties** Aegon AM heeft namens enkele van haar klanten klimaat-gerelateerde aandeelhouderresoluties ingebracht en ondersteund bij andere sectoren zoals de bancaire sector. Dit heeft in een aantal gevallen geleid tot toezeggingen om te stoppen met de financiering van kolengestookte elektriciteitsopwekking, mijnbouw van kolen en het verder versterken van emissiereductiedoelstellingen.

Verder klimaatvoorstellen werden alleen door ons gesteund als hier een duidelijk en ambitieus klimaatplan aan ten grondslag lag. De inspanningen van Aegon AM hebben erkenning gekregen van ShareAction, een prominente organisatie die verantwoord beleggen promoot. In een rapport van ShareAction werd Aegon AM aangemerkt als een van de wereldwijd leidende investeerders op het gebied van klimaat-gerelateerde resoluties.

APG

Reductiepaden naar 'Parijs' voor vastgoed

In 2020 lanceerde de Carbon Risk Real Estate Monitor (CRREM) wereldwijde CO₂-reductiepaden voor commercieel vastgoed. APG is een van de initiatiefnemers, samen met onder andere PGGM, Norges Bank Investment Management (NBIM) en GRESB. Beleggers kunnen met deze reductiepaden nagaan of de verduurzaming van hun vastgoedbeleggingen in lijn is met de klimaatdoelstellingen van Parijs. De gebouwde omgeving draagt circa 40% bij aan de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen. Voor vastgoed brengt klimaatverandering transitierisico's (door strengere klimaatregels) en fysieke risico's

APG heeft samen met 32 andere grote beleggers het Net Zero Investment Framework gepubliceerd. Met het Net Zero Investment Framework (NZIF) kunnen beleggers hun portefeuilles in lijn brengen met de klimaatdoelstellingen van Parijs. Dat wil zeggen dat de portefeuille bijdraagt aan het doel om de wereldwijde netto-uitstoot van broeikasgassen in 2050 tot nul terug te brengen. Het raamwerk is ontwikkeld door ruim 110 grote beleggers op initiatief van de Institutional Investor Group on Climate Change (IIGCC). APG is mede-voorzitter van dit initiatief.

Stemmen

Van bedrijven die wereldwijd de meeste broeikasgassen uitstoten, verwachten we dat ze een CO₂-doelstelling hebben. Ook verwachten we dat ze hun klimaatdoelstelling verbinden aan de beloning van bestuurders. Anders stemmen we tegen de bestuurdersbeloning, bestuurdersbenoeming of het jaarverslag. In 2020 deden we dat onder andere bij Philips 66 en Devon Energy.

CO₂ voetafdruk

We hebben met onze klanten afgesproken dat de CO₂-voetafdruk van de aandelenportefeuille structureel gereduceerd moet worden. Om dit te kunnen realiseren, hebben de beheerders van onze aandelenportefeuille een target gekregen voor de hoeveelheid CO₂ die de bedrijven in hun deel van de portefeuille maximaal mogen uitstoten. Door dit CO₂-budget jaarlijks te verlagen, werken we stapsgewijs toe naar de doelstellingen die afgesproken zijn (bijvoorbeeld ABP: -40% in 2025 vs 2015).

Beleggen in SDG 7: Betaalbare en duurzame energie

Eind 2020 belegden wij namens onze fondsen € 15,9 miljard in het Duurzame Ontwikkelingsdoel 'Betaalbare en Duurzame Energie' (SDG 7). Door hierin te beleggen, verminderen we klimaatrisico's in onze beleggingsportefeuille en dragen we bij aan de energietransitie. ABP heeft de doelstelling om in 2025 € 15 miljard te beleggen in SDG 7. APG deed in 2020 een aanvullende investering van € 250 miljoen in Småkraft, een Noorse producent van waterkrachtenergie. Met deze investering bouwt het bedrijf tientallen nieuwe kleine waterkrachtcentrales. Uiteindelijk zal Småkraft genoeg duurzame energie opwekken voor 570.000 huishoudens. De investering volgt op twee eerdere beleggingen in het bedrijf, waardoor APG in totaal € 540 miljoen in Småkraft heeft geïnvesteerd. In 2020 namen we met een groep internationale financiële instellingen deel aan een kapitaalronde in Northvolt. Met de € 1,35 miljard aan leningen die het bedrijf hiermee ophaalde, bouwt Northvolt twee 'gigafabrieken' voor duurzamere lithium-ion-accu's in Zweden en Duitsland. Northvolt is de grootste Europese producent van deze accu's, die onder andere worden gebruikt voor elektrische auto's. De fabriek in Zweden zal zelf volledig op

hernieuwbare energie draaien en levert genoeg energie om 15.000 elektrische auto's een jaar lang te laten rijden.

ASN Impact Investors

ASN Impact Investors rapporteert de carbon footprint zowel van het totaal belegd vermogen onder beheer als van de individuele fondsen.

Het doel van ASN Impact Investors is om in 2030 klimaatpositief te zijn. Dat betekent dat we in 2030 meer CO₂ uit de lucht willen halen dan dat we uitstoten. We richten ons actief op het vinden van investeringsmogelijkheden die CO₂ uit de lucht halen en/of opslaan/vastleggen. Ook werken we voortdurend aan de verdere verbetering van de meetmethode.

We rapporteren jaarlijks in ons impact report en ons jaarverslag over de voortgang en daarnaast in ons halfjaarverslag. We rapporteren de CO₂-uitstoot over scope 1, 2 en 3 voor alle beleggingen (dus niet allen olie, gas en mijnbouw) en de vermeden uitstoot.

Het doel dat wij hebben gesteld, werkt door in alles wat we als ASN Impact Investors doen: van de kritische selectie van de bedrijven in ons beleggingsuniversum op basis van ons duurzaamheidsbeleid, het engagement, het stemmen tot en met de uiteindelijke de portefeuille constructie. In alles speelt klimaat een rol. Wij kiezen voor bedrijven die de beste in hun sector zijn, die werken aan oplossingen en hier ook transparant over zijn. Wij selecteren daarom geen bedrijven en projecten in de fossiele sector, maar wel in hernieuwbare energie. Daarnaast pakken wij onze rol als investeerder en voeren wij waar relevant en nodig gesprekken met bedrijven over hun impact op het klimaat, hun strategie en hoe zij dit kunnen verbeteren. Ook nemen wij dit als volgt mee als we stemmen op aandeelhoudersvergaderingen:

- Beoordelen van bestuurders (directie van commissarissen) op ook hun vaardigheden en ervaring op het gebied van klimaat;
- Er op letten dat er in het jaarverslag voldoende aandacht wordt besteed aan het klimaat;

- Stemmen tegen overnames, reorganisaties, uitbreidingen als deze een negatief effect hebben op het klimaat.

We rapporteren hierover op onze website en in onze verslagen. Bij de portefeuille constructie wordt tot slot ook rekening gehouden met de carbon footprint van bedrijven. Wij werken er momenteel aan dit voor alle fondsen die in beursgenoteerde bedrijven beleggen door te voeren door te beoordelen hoe investeringen zich verhouden tot het akkoord van Parijs.

BlackRock Nederland

Gezamenlijke inspanningen in de vermogensbeheersector

BlackRock zet zich in om in samenwerking met lokale, regionale en internationale organisaties de klimaattransitie te stimuleren. Onder meer door aansluiting bij het Net Zero Asset Managers Initiative (NZAMI), One Planet Asset Managers Initiative, Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF), Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC), Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) en Task Force on Nature-related Financial Disclosures (TNFD).

Koolstof-voetafdruk en rapportage over klimaatimpact

Als wereldwijde belegger pleit BlackRock voor meer transparantie, om alle stakeholders duidelijke en bruikbare informatie over duurzaamheid te kunnen bieden. Als onderdeel hiervan stelt BlackRock voor al haar beleggingen een voor iedereen toegankelijke broeikasgas-verklaring op, met volledige rapportage over alle Scope 1-, Scope 2- en voor zover van toepassing Scope 3-uitstoot. Zie voor onze emissiecijfers ons Lloyd's Register Independent Assurance Statement. Meer informatie is te vinden in ons 2020 SASB Report en ons 2020 TCFD Report.

Klimaatacties

In zijn brief aan klanten van januari 2021 heeft onze CEO Larry Fink toegezegd welke stappen BlackRock zal zetten. Dit zijn onder meer: de publicatie van cijfers (voor zover beschikbaar) die voor al onze beursgenoteerde aandelen- en obligatie-

fondsen duidelijk maken in hoeverre ze afgestemd zijn op het streven de opwarming van de aarde te beperken; de integratie van klimaatcriteria in onze Capital Markets Assumptions; het toepassen van een 'verhoogd toezicht'-model voor onze actieve portefeuilles, voor doelgericht beheer van posities die een aanzienlijk klimaatrisico vertegenwoordigen (die kunnen worden afgestoten wanneer verbetering uitblijft); de introductie van beleggingsproducten waarin klimaatdoelen expliciet geïntegreerd zijn, waaronder producten die zijn afgestemd op het streven naar netto nul uitstoot; en het gebruik van stewardship als middel om te stimuleren dat de bedrijven waarin onze klanten beleggen zowel werken aan vermindering van hun klimaatrisico, als nadenken over de manier waarop ze kunnen profiteren van de kansen die de transitie naar netto nul met zich meebrengt. Daarnaast zullen we tussentijds rapporteren over welk percentage van onze activa in 2030 afgestemd moet zijn op netto nul.

Stewardship – stemmen & engagement

Wij verwachten van bedrijven dat ze duidelijk aangeven hoe ze hun bedrijfsvoering afstemmen op het wereldwijde streven om in 2050 netto nul uitstoot te bereiken. In 2021 hebben we het universum dat wij onderzoeken uitgebreid tot meer dan 1.000 koolstofintensieve beursgenoteerde ondernemingen, waarmee 90% van de wereldwijde Scope 1- en 2-uitstoot van ondernemingen in de portefeuilles van onze klanten die door BlackRock worden beheerd gedekt is. Als een bedrijf in onze ogen onvoldoende openheid biedt om te beoordelen hoe de belangrijkste risico's worden aangepakt, kunnen wij tot de conclusie komen dat deze risico's niet adequaat genoeg worden aangepakt en dat niet genoeg wordt gedaan om ze te verminderen. Dit gezichtspunt is sinds juli 2020 van invloed geweest op de manier waarop wij namens klanten gestemd hebben bij voorstellen van directies en aandeelhouders. Op aandeelhoudersvergaderingen in 2020/2021 hebben we vanwege klimaatkwesties die een negatief effect zouden kunnen hebben op de aandeelhouderswaarde, 255 keer tegen bestuurders gestemd en 319 keer tegen ondernemingen.

Beleggingen die gericht zijn op de verlaging van de CO₂-uitstoot

Tot de innovatieve acties die we ondernomen hebben, behoren de introductie van beleggingsproducten die expliciet gericht zijn op het bereiken van temperatuurdoelen, de uitbreiding van onze duurzame alternatieve instrumenten, de ontwikkeling van impact-beleggingsproducten, zowel in de publieke als de private markten en de ontwikkeling van duurzame versies van brede marktexposures. Daarnaast investeren we in Aladdin Climate, ons platform voor het beheer van klimaatrisico's, om beleggers te helpen hun klimaatdoelen doelgericht te beheren door hen instrumenten te bieden om in kaart te brengen hoe goed de beleggingen in hun portefeuilles aansluiten bij het streven naar netto nul en analysetools te bieden voor de integratie van klimaatcriteria in portefeuilles en de rapportage hierover.

Uitsluitingen en afstoting van beleggingen in verband met CO₂-uitstoot

BlackRock gaat, voor zover dat tot ons mandaat behoort, over tot het afstoten van beleggingen in aandelen en obligaties van bedrijven waarvan meer dan 25% van de omzet gerelateerd is aan thermische steenkool, vanwege het verhoogde risico dat samenhangt met deze economische activiteit.

Robeco

Als ondertekenaar van het Nederlandse klimaatakkoord zijn Robeco's ambities verder versneld toen wij in december 2020 met een dertigtal andere vermogensbeheerders het Net Zero Asset Manager Initiative begonnen. Inmiddels heeft dit initiatief 128 leden wereldwijd, met een totaal beheerd vermogen van USD 43 trillion.

Ons commitment is dat Robeco uiterlijk in 2050 klimaatneutraal zal zijn voor 100% van de beleggingen, en dat we vóór de COP26 klimaatop in Glasgow dit jaar een actieplan daarvoor uitbrengen. In de komende weken zal Robeco dit actieplan met concrete doelen voor 2025 en 2030 dus aankondigen.

Het centrale dilemma in de transitie naar een klimaat neutrale economie bestaat uit het feit dat het juist de koolstof-intensieve industrietakken zijn die kapitaal nodig hebben om de transitie te realiseren. Dit betekent dat geijkte instrumenten zoals uitsluitingen en het reduceren van het koolstofgehalte van beleggingen een beperkte bijdrage kunnen leveren.

Het is van essentieel belang dat vermogensbeheerders daarnaast kunnen beschikken over betere 'forward-looking data' omtrent het transitievermogen van de bedrijven en landen waarin wij beleggen. De overheid kan daartoe bijdragen met helder lange-termijn beleid en toegespitste rapportagekaders voor het bedrijfsleven.

Van Lanschot Kempen

De financiële sector heeft een belangrijke rol te spelen rondom klimaatverandering. In 2019 heeft Van Lanschot Kempen het klimaatakkoord ondertekend en in 2020 hebben we ons gecommitteerd als net zero asset manager. Dit betekent dat wij onze beleggingsportefeuilles in lijn met het Klimaatakkoord van Parijs willen brengen.

We hebben in ons klimaatbeleid (2020) een commitment afgegeven voor de lange termijn (2050), een ambitie geformuleerd voor de middellange termijn (2030) en doelstellingen vastgelegd voor de korte termijn (2025).

- 2050: klimaat-neutrale beleggingsportefeuilles (in lijn met het Klimaatakkoord van Parijs).
- 2030: beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde beleggingsportefeuilles zijn in lijn met het pad naar het Klimaatakkoord van Parijs en het Nederlandse Klimaatakkoord.
- 2025: beursgenoteerde beleggingsportefeuilles zijn in lijn met het pad naar het Klimaatakkoord van Parijs conform de nieuwe EU-benchmarks en het Nederlandse Klimaatakkoord. Dit betekent in de praktijk dat we als doelstelling hebben de carbon footprint van deze portefeuilles jaarlijks substantieel te reduceren. Daarbij focussen we op scope 1, 2 en 3.

Acties voor 2025, passend bij onze ESG aanpak

- Uitsluitingen (bedrijven die de meerderheid omzet halen uit kolenwinning en teerzanden per eind 2022).
- ESG integratie (volledige integratie in het dagelijkse beleggingsbeleid van klimaatrisico's en -kansen in portefeuilles).
- Actief aandeelhouderschap (engagements en stemmen, ondernemingen en fondsmanagers stimuleren om klimaatrisico's en -kansen te integreren in bedrijfsmodellen). Onze portefeuilemanagers gaan zelf rechtstreeks met het management van bedrijven de dialoog aan en daarnaast trekken we op met andere grote beleggers via de Climate Action 100+. Het doel is hier om de koplopers in een sector in beweging te krijgen dan volgen de achterblijvers meestal vanzelf. Daarnaast stemmen we op aandeelhoudersvergaderingen rondom klimaatresoluties.
- Impact. De komende jaren gaat het steeds meer om het creëren van positieve impact. Voorbeelden daarvan zijn het bevorderen van green bonds, een global impact pool en de recente oprichting van een sustainable farmlandfonds.

Meer informatie hierover kan gevonden worden op de website onder [Klimaatveranderingsbeleid](#).

We nemen verder deel in verschillende sector initiatieven. We zijn deelnemer van het Net Zero Asset Managers Initiative en de Institutional Investor Group on Climate Change. In Nederland nemen we deel aan de DNB klimaatwerkgroepen PCAF (voor klimaatrapportage) en klimaatrisico.

We rapporteren over onze CO₂e-voetafdruk al diverse jaren, zowel voor onze eigen organisatie, onze balansactiviteiten (o.a. hypotheek) en voor de beleggingen voor onze klanten. Omdat er nog geen betrouwbare klimaatdata zijn voor alle activiteiten, willen we de coverage van deze activiteiten de komende jaren verder uitbreiden.